

Az Áfa tv. sem az üzletszerűség, sem a tartósság, sem a rendszeresség fogalmát nem határozza meg, így ezek értelmezésekor a kifejezések köznapri értelméből, jelentéséből kell kiindulni.

Üzletszerűnek tekinthető, de nem feltétlen és minden esetben üzletszerű a tevékenység például,

- ha az abból származó ellenérték a magánszemély megélhetésében, vagyoni, jövedelmi viszonyaihoz mérten nem elhanyagolható mértéket képvisel, a magánszemély bevételei között jelentős mértékű,
- ha azt egy kifejezetten gazdálkodásra létrehozott személy, szervezet végzi ellenérték fejében, például egy cég, vagy egyéni vállalkozó.

Az üzletszerűség – mint az adóalanyiságot eredményező gazdasági tevékenység egyik fontos feltételének – vizsgálatkor az értékesített tétel mennyiségét, az értékesítés körülményeit, esetleges előkészületeit, az életszerűséget stb. kell figyelembe venni.

Tartós vagy rendszeres tevékenységnél

- nem feltétel, hogy az adott személy árrésszel értékesítsen, az eladások ismétlődése már adóalannyá teheti az értékesítő személyt,
- az áfaalanyiságot az sem befolyásolja, hogy azt az adott személy fő- vagy melléktevékenységként, vagy esetleg hobbiként folytatja az adott tevékenységet.

Például, ha valaki a háztartásában feleslegessé vált tárgyait alkalmasszerűen értékesíti (egy évben akár többször is), akkor ez az eladás nem eredményez adóalanyiságot. Egyértelműen gazdasági tevékenységre utal azonban, ha egy személy másoktól vásárol fel, gyűjt össze különböző használt termékeket – például ruhákat, konyhai eszközöket, bútorokat, hagyatékot – , és ezeket rendszeresen értékesíti például piacokon vagy online felületeken.

Az ellenérték elérése, vagy az arra irányultság

- Az Áfa tv. szerint mindegy, hogy mi a gazdasági tevékenység célja vagy eredménye, az mindenképpen áfaalanyiságot eredményez, így az áfa rendszerében nincs jelentősége annak, hogy a gazdasági tevékenység ténylegesen eredményes, illetve jövedelmező-e.
- Az áfa szempontjából tehát nem számít, hogy a ráfordítások milyen mértékűek, meghaladják-e a bevételeket vagy sem, az elért vagy elérni szándékozott ellenérték még veszteség esetén is megalapozhatja az adóalanyiságot, ezáltal áfaköteles lesz a tevékenység.

Nem független formában végzett gazdasági tevékenység és nem eredményez adóalanyiságot az a tevékenység, amelyet

- munkaviszonyban,
- munkaviszony-jellegű jogviszonyban, vagy

- olyan munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban végeznek, amelyben – a jogosult irányítása és felelőssége mellett – a kötelezett alárendelt helyzetben van a tevékenység eredményének, díjazásának, valamint egyéb feltételeinek és körülményeinek meghatározásában.³

Milyen jellegű tevékenységek nem eredményeznek adóalanyiságot?

Nem gazdasági tevékenység és nem eredményez adóalanyiságot a Magyarország Alaptörvénye által, illetve annak felhatalmazásával megalkotott jogszabály alapján közhatalom gyakorlására jogosított személy, szervezet által ellátott **közhatalmi tevékenység**.⁴

Ilyen például az igazságszolgáltatási, az ügyészi, a rendvédelmi, közigazgatási jogalkalmazói, az európai uniós és egyéb nemzetközi támogatás elosztásáról való döntési tevékenység.

Mit jelent a tulajdonostársak közösségének adóalanyisága az áfa rendszerében?

Ha a gazdasági tevékenység közvetlenül közös tulajdonban és közös használatban levő ingóra vagy ingatlanra, ellenérték fejében hasznosítandó dologra irányul, a tulajdonostársak közössége minősül adóalanynak.

Például ha egy házaspár a közös tulajdonában és közös használatában lévő ingatlant bérbe adja, vagy ha egy társasházi közösség a közös tulajdonában lévő falfelületet reklámcélra bérbe adja.

Az adóalanyisághoz fűződő jogokat és kötelezettségeket

- a tulajdonostársak közössége által kijelölt képviselő gyakorolja,
- kijelölés hiányában képviselő a legnagyobb tulajdoni hányaddal rendelkező tulajdonostárs lehet,
- egyenlő tulajdoni hányad esetében pedig a NAV jelöli ki valamelyik tulajdonostársat.⁵

Melyek az egyes, alkalmi értékesítések miatti speciális adóalanyiság esetei?

Kivételes törvényi szabály alapján szintén gazdasági tevékenységnek számít és adóalanyiságot eredményez az egyébként nem áfaalany személyek, szervezetek esetében is⁶

- az új közlekedési eszköz értékesítése a Közösség más tagállamába,⁷ és
- az egyes ingatlanok, például beépítés alatt álló vagy beépített új ingatlan és az építési telek sorozatjellegű⁸ értékesítése.

³ Áfa tv. 6. § (5) bekezdése.

⁴ Áfa tv. 7. § (1) bekezdése.

⁵ Áfa tv. 5. § (2) bekezdése.

⁶ Áfa tv. 6. § (4) bekezdése.

⁷ Erről bővebben az új közlekedési eszköz közösségi beszerzésének, értékesítésének szabályaival kapcsolatos információs füzetben lehet tájékozódni.

⁸ Áfa tv. 259. §-ának 18. pontja.